

Трөбешүү

«Едина Россия» жанлыла кыаллай жумушла тындырадыла

«Единая Россия» партия жанлыла регион советини таматасы Юлия Пархоменко республиканы шахарларнда бла районларнда жашагына бла кезулю тобошуну Золск районда бардырганды. Бу жол аны бла бирге РФ-ни Граждани кыруулану ишери, кыйын болула эм табигатты кыйынлыкканы көтөрү жаны бла министрствону КСМР-де Баш управленисын таматасы

сия» партия жанлыла регион советини сопредседатели Анзор Абрегов, ветеранланы Нальчик шахар советини председатели Абдулаланы Муфта багвандыла. -Торлю-торлю министрстволаны бла ведомстволаны келечилерин биргебизге алгыны башташ ошан койюлду, деп аңгалатканды Юлия Владимировна. - Алгы биз тышында бардырылган кеңешлерибиз-

суруулану хазырлагызы, деп тилегенибизде, аланы асламысы молк кыруула бла байламлы болг багванларн көргөнбиз эмда тобошуперибизге алгы жуулла бериге болупк кулукчуланы да кыатышдырыну дусу көргөнбиз.

Золск районда партияны толтуруу комитетин башчылары бек магыналы жумушлардан бешини туура этгенди, бир кыууу элге бир суу уз тартырга, Залукожаеде сауукчуну кюлендириучу физкультура комплекс керек болганын, район поликлинккага бла Сабий-жаш тило спорт шолгога ремонт этилмей жарамалыгыны, Псынадада элде административ-культура эм отк кажауу депо ишленирин айтканды.

Кыруушу бла байламлы суруулага «Бир казаканы дирекциясын» таматасы Анзор Абрегов жууапла бергенди. Суу ызын юсюндөн айтканды, он 2009 жылда ишленги баштанган эди да, ача кытлыкандан ахырына жетдирилмей кыалганды. «Юг России» программга кере да, федеральный бюджеттен ача бөлгөнорге керек эди да, он да жиберилгенди. Бугагында ол программа жагыртыла турды эмда суу ызын кыруушун ары кышууну оноу да этиледи.

Район арада физкультура комплексни проекти уа хазыры, Экономиканы айнытууну министрствосуна заявка бериге кереклини аңгалтканды. Депону юсюндөн сурууга уа Сергей Шагин жууап бергенди. Ол айтканды кере, аны проекти хазыраы. Аны жашауда бардырыууга апты миллион сом чаклы бир бөлгөнорюкю эмда кыруушу ишле кепир жыл башларыкыдыла.

Тобушуде башка жумушлары юсленден да айткыланды. Сөз чокон, Сармаковада 1-чи но-

Басмагы ЮСУПЛАНЫ Галина хазырлаганды.

калы инвестиция программаны жарашдыры башласа, «Дирекция» комплексни кыруушун ары кышууну юсюндөн предложение кыла себеплик этергиди. Район поликлинканы мекемасы уа 1987 жылда окуна хайрланылырга берилген эди. Бугагында спонсорланы ачаларына эмда учуреджанда ишленгенди кючлери бла бир кыууу иш тамамланганды. Алай мекемга тынгылы ремонт этилмей жарарык тойюлду. Анзор Абрегов объект республиканы инвестиция программга кышар ючюн, Экономиканы айнытууну министрствосуна заявка бериге кереклини аңгалтканды. Депону юсюндөн сурууга уа Сергей Шагин жууап бергенди. Ол айтканды кере, аны проекти хазыраы. Аны жашауда бардырыууга апты миллион сом чаклы бир бөлгөнорюкю эмда кыруушу ишле кепир жыл башларыкыдыла.

Тобушуде башка жумушлары юсленден да айткыланды. Сөз чокон, Сармаковада 1-чи но-

Басмагы ЮСУПЛАНЫ Галина хазырлаганды.

Нальчикке Келишулукожо майдандан фонтанланы керюк ючюн, шахарны кеп жерлеринден, ол угай да, узак элден да адамла келе эди. Жарыгуа, ала, артык кеп заманы ишлейи, кышка жабылган эдиле. Бу юкюнде уа аланы жаңгандан ачынуу мадарлары этиле турдыла. Суу орунланы ичлери жуууадыла, башка кереклерины тынгылы кыраалды. Фонтанла ишленде согулган махкамда, жылда узакга эшитилерика динамикале да жаңгандан орнатылады. Тегерегенде кыогхан, бузулуу жерлерге плитка салынады. Билеу бу ишени шахарны администратиясын кыруушу организациасы бригада Сергей Псковну башчылыгында тамамалды. Фонтанла уа, жуу жетишсе, 25-чи апрельде жиберилликди.

Тегерек стол ЕГЭ-ни энциликлери

Тамбла 14 сагында Нальчикте 2-чи номерли лицейнде «Тегерек стол» бардырылганды. Анда сөз Кызарты-Малкырада ЕГЭ-ни беруде быыл кыаллай энциликке болупкылары юсюндөн барлыкды. «Тегерек стол» онлайн халда бардырылганды эм анга республика болгон вузланы келечилери, шолкун бошоганы, аланы ата-аналары, журналистле да кыатышырылдыла.

Быйыл ЕГЭ берилкени регион базасында 6947 адам барды. Аланын 6554-сү шолкун быйыл бошоганандыла. Экзамениле кылаы этерикери да белгилди. Алай бу республикада алай 43 пункт болупкду. Аладан терпосо резервде болупкду.

Тасия НЕБЕЖЕВА, КСМР-ни Билим беруу эм илму министрствосуну пресс-службасы.

Бизин коор.

да, кыйын да жолу эди. Бизни ишибизни жетишилми болуу кыруула закондук сакланганына, граждандарыбызны ырахатыклары, тынгылыклары жалчытылганына кереки. Следствие органа аны бир заманда да унмайдыла, жууаллыктыларн топурунай сөзөдиле эмда тинти ишлени не кыады тынгылы эм заманында бардыры ючюн, кыолларынды, келгени аймадыла», -дегени половекин. Анга уа ма бу шарт да шагарты этеди: Кызарты-Малкыра Республикада МВД-ны след-

Сергей Шагин, КСМР-ни урунуу эм социальный аянтытуу министрини орунбасары Рафиджа Кушова, Транспорт, связь эм жол молк министрствону автомобиль жолла жаны бла управленисын таматасы Рашид Лигидов, «Единая Рос-

де «Единая Россия» жанлыла кимле болганын, кыаллай болла толтурганын, не мурагыры болганын аңгалтауу бла чекленерге деген эди. Алай а партияны жер-жерли бөлмолеринден муниципалитеттени ишлери бла байламлы

АПК бир жылгза 200 миллиард сом аллыкызы

Ахыры. Алы 1-чи беттеди.

Кенгешде сөз кулукчулуга тыш кыралда ырык алыргы, анга не болурга эркин этмезге кереклини юсюндөн да барганды. Белгилешче, Кырал Дуидада кырал кулукчулуга, аланы ой бийчелерине бла акылболбой болмаганын сабылгерине тышын да ырык алыргы эмда анга не болурга чек салыну юсюндөн законопроекттени экинчи окулууда сюзюрге хазырлана турдыла. Он тыш кыралда сметла эмда тыш кыралды эмилтетилени акцияларын бла облигацияларын тургагы эркин алынуу чектеди. Парламентте 2016 жылда бардырылган айыруула да ма алай этилгерге тиийшилди», -деп белгилегени «Единая Россия»ны генеральный советини Президиумуну чокон, Кырал Дуианы Конституция закондостводо сөз кырал кыруушу жаны бла комитетини председатели

тутарга, тыш кыралды эмилтетилени акцияларын, он санда багылы ырыктыларына да, не болурга эркин этмезге деп, сөзю алай салдыла. «Законопроектте кийригилген билдирге керекди. Парламентте 2016 жылда бардырылган айыруула да ма алай этилгерге тиийшилди», -деп белгилегени «Единая Россия»ны генеральный советини Президиумуну чокон, Кырал Дуианы Конституция закондостводо сөз кырал кыруушу жаны бла комитетини председатели

Владимир Пилигин. Он дагында акционерлара регистр ачылуу каңа чыгарычу органданы депуаттары бла байламлы тозетуиле кийрилгендерин да айтканды.

Видеоконференция халда бардырылганды. Анда чокон Нальчикте Россия партияны Кызарты-Малкыра регион бөлгөнорю политсоветини секретары Наби Бозиев, КСМР-ни Парламентини Председатели Чеченланы Ануар, Парламентини аграрлык политика эм жер бла байламлы халла жаны бла комитетини председатели Хажмурди Тлеухов, КСМР-ни эл молк министрини орунбасары Татьяна Сидорук кыатышкандыла.

Басмагы ТЕКУЛАНЫ Хауа хазырлаганды.

Форум

Делегациябыз Волгоградга атланады

25-чи - 26-чи апрельде Волгоградта тарых - культура мааналы «Великая Победа» деген айданым: народы Кавказа а битве за Сталинград» деген ат бла ючюнчю Халкыла аралы форум бардырылганды. Аны ишине РФ-ни Президентини Администрациясын, РФ-ни Федеральный Собраниясны келечилери, Шимал Кавказ эм Юг федеральды округладан, Абхазиядан, Азербайджандан, Юг Осетиядан илму кулукчулук, экспертле кыатышырылдыла. Кызарты-Малкырадан ары Асламы информация органа, жамауат эмда дин организаци-

яла жаны бла министр Мухадин Кумаховну башчылыгы бла делегация барлыкды. Аны асламы жамауат эм ветеран организациаланы келечилери, аилмле да кирликдиле. Биринчи эки форум Туапседе бла Владикавказда болганын эдиле да, Шимал Кавказда бла Закавказьеде Улуу Ата журт урушун юсюндөн унутмаганын, ол жылда жашууларын берген аскерчилени кыадаларын ачык этер мурад бла излеу ишле тохтамай бардырылганды ачык болганды. Ары келгенге бир бирини сынаулары билгери, аны бла хайрланырга да онг табарыкыдыла.

Брифинг

Иги бөлгюмлени санынган таймазгза таукелдиле

Бу юкюнде КСМР-де МВД-да болган брифингде аны Следствие управлениясны быылгы биринчи кварталында ишени ишлери чыгарылгандыла. Аны таматасыны орунбасары юстицианы полковник Мирзоланы Ренат бытырдан бери тонау, адамны саулууга хата салыу, кыралны негда башка адамны ырыксыздына кюл жетгери, машиналары урлау ишле кыйынгерин белгилегенди. Кыйтарын аманлык этилген саны есгенин да жарып айтканды. Сөз чокон, бытыр алайла 97 болган эселе, быыл 195-ге жетгенди. «Алайды да, криминоген хал, бир кесек илгенген эс да, осалай кылады. Быыл болулада бизни баш борубуз следствени ишени кыйматын есдорюдо, аманлык этгенге жууахча тартылмай кыламзача этиуду, закондук сакланырын жалчытууду», -дегени Ренат Валерьевич.

кыолдан келгенин да айтканды. Ич ишле органданы следствелерини кыоларында 1824 угуловый иш барды. Ол а бытыр санынган эдиле да, буганды эс 4,6 процент ады. Алай, МВД-ни келечиси айтканды кере, следствие тинтуулени кыйматлары содге кыаллай бир угуловый иш жиберилгени не кереди. Быйыл ала 99,1 процент тутандыла. Он а республикада (Россейде уа - беш процент).

Доклады брифингде кыатышканы эслерин ачыкманлык кыалган угуловый ишлени санынган эдиле да, буганды эс 561-ден 490-гза дерди. Он а аманлык этген жууахча тартылмай кыламзача керек болганын жоругу жашауда бардырылганына шагартык этиди. Андан сора да, урланган башканы кыйтарыуга улуу

он а республикада (Россейде уа - беш процент).

Андан сора да, урланган башканы кыйтарыуга улуу

магына берилди. Сөз чокон, бытыр аманлык ишлени хатасы бир миллиард 200 миллион сомдан артык болганды. Ма аны асламысы - 99,9 процент - кыйтарылганды. Анга уа кыошк процессуалды мадара себеплик этгенди. Следственный управление гражданданы конституция эркинликтерин, процессуалды гарантмиларына да бузуктык этилмезине да бек сакты. Адам аманлык этген эсе, аны законга кере эм анда тохтадырылган болжалгагы тинтуучу юсюндөн барды. «Бизде заманланы тохтадырылганындан эсе бек созулган ишле сексен проценттен кеп болмайдыла. Тенгешдир ючюн а Россейде ала 15 процент чаклы тутхаларын айтканы», -дегени Мирзоланы Ренат.

он а республикада (Россейде уа - беш процент).

Андан сора да, урланган башканы кыйтарыуга улуу

магына берилди. Сөз чокон, бытыр аманлык ишлени хатасы бир миллиард 200 миллион сомдан артык болганды. Ма аны асламысы - 99,9 процент - кыйтарылганды. Анга уа кыошк процессуалды мадара себеплик этгенди.

Анга уа ма бу шарт да шагарты этеди: Кызарты-Малкыра Республикада МВД-ны след-

Жюзден аслам бузуктык ачыккыланганды

Ставропольда «негелалый мигрант» деген операция бардырылган биринчи конде окуна закондостволо стова 183 бузуктык этилени ачыккыланганды. Россейин бу регионда УОМС-ынде пресс-службасында билдиргенерине кере, операцианы полициячыла бла УОМС бирге бардырадыла. «Ачыккыланган бузуктыклары асламысы тыш кыралдыла-ны бизде туруу болжаллагы бузуктык этгендерине эм мында ишлере эркинлик берген документтерини болмаганынады. Андан сора да, регистраци этилмей жашагына эссизликден ким болганына шагартык этген документтерин тас эткен россейли граждандан да бардыла. Алай бузуктыкыла 90-дан асламыда, -дегенди пресс-служба.

Алайга салынган таизөөдөн бирджемде 180 минт сом чаклы бир ача тошуду. Суделени управлениялары берген материалда айткыланганына кере, юч тыш кыралды адам Россейин чегинден тышына кыстагталарын чегтендиле управления.

Сабий садланы кыадалып ишлейдиле

Кыралчы.Черкеске бюджетте болмаганын ырыкыга шолгога дери сабийлени юйреткери кыошак учуреденила ишленгенерини хайрындан сабий садла жаны бла кытылык кетериле барды. Республиканы башчысын пресс-службасында айтканына кере, аны юсюндөн сөз республиканы башчысы Тенгешдирге. Башка ара шахарны юг жаңындагы микрорайонга эм Псыж элге кыруушу ишле кылаы барганын керюрге инспекция халда айланганда барганды. «Специалитсени айтканына кере, Черкескеде шолгога дери юйреткери сабий учуреденины кыруушун 2012 жылны апрельде, шендо заманга тийишли проект бла башланган эдиле. Анда 250 сабий кечиндикти, Аш-азык хазырлау а бөлмю, медицина блок, сабийе жузючра-жууунура кел, музыкала, хореографияга, спорт оюнлагы юйреничра залла, солпура отуу, администратияны кабинети да бардыла. Объектин кыруушун жылны ахырында бошар мурад барды», -дегенди пресс-служба.

Жашуу журтла кеебейдиле

Быйыл Ростов областьта, планнга кере, 2 миллион 621 миң квадрат метр жашуу журт хайрланырга берилликди. Аны юсюндөн регионну вице-губернатору Сергей Трифонов билдиргенди. «Ошан жыл бла тенгешдиргенде, жашуу журтланы хайрланырга берюу 15,3 процентке кеебейгенди. Стратегияны баш чокон - Таганрог, Батайск, Новочеркск, Шахты, Новоханчкск, Волгодонск эм башка шахарлада комплексни кыруушу ишле бардырырга деп маданла кырууда. Ма алагы этилде кыралны жаңындан болушулду да. Шендо алай объект жалдан Дочкы Ростовчун Левенцовск микрорайондан барды. Он проектти жашауда бардырырга шахар федеральный бюджеттен шендоге дери 79 миллион сом чаклы бир ача алганды. Анга сабий сад бла шол ишлене турдыла. Артыкча эконом-класс жашуу журтла ишлеуге эс бурулукду. Бу жаны бла область Россейде 51-чи жердеди.

Дагыстанны башчысы кыруушчулагы ырызга тойюлду

Дагыстанны бек алгы тамамлангычы борчлардан бири - социальный магыналары болган объектини ишлеуду. Бу жаны бла Россейде орталык даражыга жетер ючюн, республикага 300 миллиард сом керекди. Аны юсюндөн регионну башчысы кыруушун болжалды халда толтура турган Рамазан Абдулмуталип, Махачкылада ишлене турган бир бөлөк объекте баргандан сора айтканды. «Шендо республикада сабийле туруу юйле, сабий садла, болницала кибик социальный объекте жетишилди. Школланы эм Култура юйлене жарымы оюлур чекке жетишкенде, -дегени ол. Кыруушу 10 жылдан кеп заманы бардырылган, алыкка кырууш-монтаж ишлери жалаңда 75-80 процентте тамам болган Универсалый спорт комплекс бла шагтырейленгенден сора Абдулмуталипов бу объекти ишленегеле кыаты тырман этгенди. Андан сора да, сентябрде «2013-Кавказ оюнлары» мында бардырырга деп оюну эткен. Труд-стадионун жаңгытуу ишлери аңкыртасы бардырылганга да тырман этгенди. Абдулмуталипов айтканына кере, «ишле, генералый план эсге алынмай, кыатыш - кыара халда бардырылады, алайда уа дагыда башка журтла ишленгендиле».

Школланы эм Култура юйлене жарымы оюлур чекке жетишкенде, -дегени ол. Кыруушу 10 жылдан кеп заманы бардырылган, алыкка кырууш-монтаж ишлери жалаңда 75-80 процентте тамам болган Универсалый спорт комплекс бла шагтырейленгенден сора Абдулмуталипов бу объекти ишленегеле кыаты тырман этгенди. Андан сора да, сентябрде «2013-Кавказ оюнлары» мында бардырырга деп оюну эткен. Труд-стадионун жаңгытуу ишлери аңкыртасы бардырылганга да тырман этгенди. Абдулмуталипов айтканына кере, «ишле, генералый план эсге алынмай, кыатыш - кыара халда бардырылады, алайда уа дагыда башка журтла ишленгендиле».

Краснодар крайны Лабинск шахарында шолкучулагы сют жарашдырыкы «Данон-Юнимилк» компанияннан - бийик чакчөстүлү сют

Краснодар крайны Лабинск шахарында шолкучулагы сют жарашдырыкы «Данон-Юнимилк» компанияны заводунда жаңгы ыш хайырланырга берилгенди. «Ол хар сагат сайын 1,8 тонна, сутка сайын а - 25 тонна бийик чакчөстүлү сют чыгарып турулукту, деп билдиргенди ИТАР-ТАСС-ны корреспонденти. Биринчи он тонна сют Кызартыны билим берген учуреденилары жиберилгенди. «Он беш миллион адам жашаган Краснодар крайга окуна айтканы ичти. Суа болуула компанияда ишленегеле бизге шолкучуланы бийик чакчөстүлү сют бла жалчытычура оч бергенери ючюн», -дегени регионну этч молкожо эки жарашдырыуу промышленностуну министри Сергей Гаркуша.

Крайда жалкыш предпринятияга жеткен производствожокду. Ол 18 миллион сом багысы болган, сюттону жарашдырыганда аны витаминле эм йод бла байкыландырган кыошак ыш бла да жалчытылынганды.

Фермер молкеле кырайдыла

Дыгем малчылыкны 2012 жылда иги айтканды, продукция чыгарынуу планын артыгы бла толтурганды. 2011 жыл бла тенгешдиргенде, тууарланы саны 100 процент, тутхаланы саны - 123,4 процент болгандыла. Кыюла 2011 жылда чыгарылдыла. Эт чыгарыуура республиканы малчылары планлары 107 процент, сюттөн 102, жумурталкандан - 113 процентте толтургандыла. «Региону эт молкоюнде малчылыкны айнтып баш борчландан бириди. Шендо мында терт федералый эн республикалык целевой программа, энци алып айтканды, он санда бытыр ишлени баштагы фермерлерге болушук этил программа жашауда жетишилми бардырады. Быйыл да 13 жаңгы фермер молкою кыуаргга 30 миллион сомдан аслам ача берилгенди, -дегенди республиканы этч молкою министр Юрий Петров, -Кыралны жаңындан этилген болушук хар ишде да сезиледи. Ача артык кыйтарылмагача берилди, болса да аны целевой колда хайрланылганына бла хайырланылмаганына уа кыаты контроль этилди, -дегенди ол.

«Бюджет» юй Ингушетияны башчысы Юнус-Бек Евкуров республикада «Бюджет» юй ишлеуге дегенди. Аны юсюндөн ИТАР-ТАСС-ны корреспондентини регионну оңочуучу пресс-службасында билдиргенди. Анда айтканына кере, бу проектти энчилик субконтини оңочуучулары билдиргенерине кере, кеп фатары юйю ишлерге деп керюзгөтмөй арендага берлик боша берилдикди. Евкуров айтканына кере, бюджет сферасы ишлене адамла да анга бек чырадыла. Бек дегенде ала бир жолга жашуу журтун сатып аламыдыла, узакга эс созулган арендага уа суйоп аладыла. Кепир кезинде арендатору фатары сатып алырга эркинлик болупкду. Подпрядцы да «бюджет» юйге компанияга оңочуу болупкду.

ХОПЛАНЫ Марзият.

УЛЛУ ХОРЛАМНЫ 68-ЖЫЛЛЫГЫНА

Рифхатны отча жанган жоллары

Бу кюнде Нальчикде Улуу Хорламны 68-жыллыгын байрамдары алынды. Къабарты-Малкырдан Ата журт уруша Украинаны кыруулаганнаны эсериге аталып куюнчылык жыйылуу болганды. Анда алагда «Украина фашист учураууладан азатланганлы 60-жыллыгы» деген эзде кыяллык майдал берилгендиге. Огары Бахсандан бизни кыарындашбыз Эфендиланы Кысымны жашы Рифхат аллай саугагына кимден да бек тийиштен. Аны уруш жоллары да анда башлангандыла, бошолганды да анда этгендиге.

Эфендиланы Рифхат жаш тегереге къазуатны юсонден кеп халпар айтуучу эсимдеди. Аны былай сзлерин бюгонд да унутмаганам. «Ата журтка фашисте чананда, совет халк бирден чанланган эди. Ол бушулу халпар келген кон мени Тырнауазда «Молибден» рудникде геолог разведкада ишлей эдим.

Негерим Андрей Мегежский бла иште бара турганлай клубдан «Интернациональ» музыкасы кыулагыбызга чалдыши. Анда уа немисле жашырынкыда Совет Союзу чеклерин бузуу, уруш аякдарына аталып китинг бола тура эди. Магдзандычла, фашизмге налат бере, бюгонда иги ишлерге, кыралны кючлерге, Ата журтну кырууларга деп ант этип, тукелликтерин билдире, хар ким ишлеген жерге кыагыны кетди».

1941 жылда 27-чи июньда уа Рифхатха уруш жолуна атланаргыга токтошо. Ол кон окууда Прохладный шахарга барды. Анда уа анга 630-чу артилерия полкуну радио взводунда кыулуук этериксе дедиле. Бир эки кюнден бөлүм ашыгышы фронтха атанды. Фашисте бла биринчи къазуатха Рифхат Кюмбатшы Украинада киргенди. Алайда уа алай кызы сермешле баргандыла, кыно самолётла кыралды, танкла жерни титиретип, алай ёшон уруш этти келе эди душман.

Алыкта сынау жыйшыдырмалаган совет аскерге Европаны кыраларын кыюлга этип келген жауга кыажуа совиетге бек кыйын эди. Болсада бизни офицерде, солдатта чыдадыла, кыяны уруш этиле.

Аны алайлыгына шагбат болура кыял бир сермешни юлгоге келтиргенди жерлешибиз: «Урушу ал кюнде бирде бизни аскер бөлүмдө кыюсында артка ытырыла эдиле. Бизни полк да Киевин тийресе келип, алайда бегинген эди. Алай жер жапыл кылады деген сермешле башланганда, кыно къаратютон басып, шахар отта жана эди. Аскер бөлүмдө араларында радио байламлыкны токташдырган жип юзюлгөн жерге бара, ол кюн

оноунда сермешлеге къатыш. Рифхат Кавказны кыруулаганнаны санында болганды. Аскерлерибиз Кавказны кыруулаган эм алгы барган кезулеринде да радио байламлыкны тынгылы жалчытканы ючюн Эфендиланы Рифхат «Кызыл Жулдузун» ордени бла саргуланганды. Андан сора уа 83-чю жау тегиз бригаданы къауумунда Кырымны фашисттенде тазалар ючюн барган кыяны сермешлеге

ушак жаздырганбыз, Кавказдан алып келген саламларыбызны бергенбиз. Спектакль бошолгандан сора келтирген саугаларыбызны дилспораны келечилерине юлештенбиз. Арткыкда бек Мамайлыны Фатима, Сабанчыны Арипа эм Созайлыны Мариям, таулу сабийини тегерекерине жыйып, Нальчикде этилген конфетлени бергендеринде, ала бек къуангандыла. Андан сора кыарчай-малкыбар жаш теге бла бирге университетни алында улуу тау тегтендиге.

Кыуиланыны Кыайсын атлы малкыр кырал драма театр Тюркно Кюня шахарында бардыралган алычны Халкыла аралы «Минг сору» бир ауаз» деген сахна фестивалыда Токумаланы Жагазараны «Чоная къатын алады» деген комедиясын ол жерли Мевлана университетни жыйылыула бардырылуучу залында ойнаганды. Белгилер айтырчанды. Кыабарты-Малкыбар Республиканы театр искусствосуну тарыхында сау коллектив тыш

кыатышчанды. Энди кон да алган, сынау да жыйшыдырган, демениги саурт кыюлу болгандан совет аскерни алып тыйрыга, токтагырга фашистлени кыолларындан келмей эди. Алай бла Рифхат кыулуук этген аскер бөлүмө бир бири ызындан Украинаны, Бессарабияны, Румынияны, Болгарияны, Югославияны, Венгрияны, Чехословакияны азатлагандыла. 1945 жылда 19-чу апрельде уа Бурно шахарны къатында барган кызыуу сермешлени биринде Рифхат ючюнчю кере жаралы болганды. Хорлануу халарын да ол кюнде госпитальда эшиттенди.

«Медсестраны: «Багъалы жолдошла, уруш бошолганды!» - деп къуангып палатага кирген юнюню кыуанчы бюгон-бюгөге да кыулагыма эшитилгенлей турды. Алгыс ююсю болоргу кыруу жеткен жаралы алыа ёрге туруп бирден: «Ура, ура!» деп кычырганлар, кыны жастыгын, башхасы кыюлтык тапкыларын, кышык-анкыларын ёрге-ёрге саркыларын кез алындан ёмгөрге да кетмез», - деую эди Рифхат.

Акыры 4-чю беттеди.

Эстетика зауукълукъ берген суратла

Халкыбызны бек фахмулу суратчылардан бири Курданлы Валерийге бышыл апрельде 70 жыл толуккъ эди. Элбурс району краведение музейини ишчилери, бу кюнде Кёндөнгө элден «Композитор кисти и цвета» деген көрмюк кырагандыла. Бу жумушха

лугун чертип, аны суратлары жашуу тереникли, халкыны энци сыфатын белгилегенлери айтаанды. Искусствону айынууна улуу кёлю болмаган спонсорстволу кёрмюкню кырагандыла эди да, бери билдиргенди. Суратчыны чыгармачылык жолуну юсонден кесими

ахна жаны бла болушукъ энци бизнесменлери, району администрациясы да эткенди. Бизге Элбурс району пресс - службасы билдирген ёре, ол кон Курдан улууну ишлерине кыаргарга КъМР-ни куллери министрнини ортибасары Кыарчаланы Аминат да келген эди. Ол, художникни чексиз фахмулу

оюмун район администрацияны башчысыны орунбасары Адаманлы Валерийге да билдиргенди. Ол, кёрмюккө бирик басы бичип, былай жыйылыула ызе келген жаш тегереге искусствога союмеклик туудурадыла, белгилги творчестволу адаманы унутмаукукъа себеллик этпелде, дегенди. КъМР-ни Художниклерини

Алиса ТАРИМ.

Фестиваль

Ушакыла этген кезуиде.

Зулукарбашланы Атилла, Кыарбашланы Метин, Кыарбашланы Махти.

Театрыбыз Тюркде махтау тапханды

Тыш кыралда - биринчи кере

Кыуиланыны Кыайсын атлы малкыр кырал драма театр Тюркно Кюня шахарында бардыралган алычны Халкыла аралы «Минг сору» бир ауаз» деген сахна фестивалыда Токумаланы Жагазараны «Чоная къатын алады» деген комедиясын ол жерли Мевлана университетни жыйылыула бардырылуучу залында ойнаганды. Белгилер айтырчанды. Кыабарты-Малкыбар Республиканы театр искусствосуну тарыхында сау коллектив тыш

ушак жаздырганбыз, Кавказдан алып келген саламларыбызны бергенбиз. Спектакль бошолгандан сора келтирген саугаларыбызны дилспораны келечилерине юлештенбиз. Арткыкда бек Мамайлыны Фатима, Сабанчыны Арипа эм Созайлыны Мариям, таулу сабийини тегерекерине жыйып, Нальчикде этилген конфетлени бергендеринде, ала бек къуангандыла. Андан сора кыарчай-малкыбар жаш теге бла бирге университетни алында улуу тау тегтендиге.

гюзтенди. Геляхланы Мурат таза сыймеклик жарыган, ачык кёлю «гашикиди». Анга буюрулган ролыга адамны жорети аны къадарына жарысна киргенди. Экси да Тюркге теберени алында пьесада ойнарыкларын бир ыйык алыга билгендиге. Анга да кыармагандыла, ол ишни жууулуштыгыны ачылап, чынтты актуалдыла ишлегендиге.

Тетулыны Анатолияны сахнада кырагган Къалакбийни жаузычуу сыфатына улуу багъа бичерчады. Жолбашны Тахир, ичтени кишини сыфатын тап, ариу ойнаганды, кыаруучуну да ийнадырчаруу. Прокуроруну - Кышбийни сыфатына КыЧ-ни сыйлы артисти Мызылыны Таубий киргенде, ол ролыга ким да сукьянларча эди. Кысыхасы, актёрланы бармасы да комедия жанрын бузмагандыла, ролыбарын бийик профессионал даражада кыраггандыла.

Спектакль бошолгандан сора фестивалны кыруу комитетини башчылары - Бенгюсу Догуьру бла Догуьран Догуьру, алада жюрюген тегереге кере, малкыр театрға жорек ырызыйлыктарын билдирип, саугала бергендиге, кеп ариу сзлени айткандыла. Артисттени бери келиуо алагуу улуу сауга болганды. Нек дегенде ол жанында бу жерли режиссерланы ишери бла кыраучу шагьрей тейюу эди. Жангораз улуу коллективге берилген саугаланы алгандан сора,

Спектакльни барганы.

кыралга барып, биринчи кере фахмулуну кёрюзгөннени. Аны бла байламлы бу ишни болушуну Налькы шахары Тюрк Республикада официалынен келечиси Апполаны Аслан улуу кышумчулук этгенди. Труппабызны башчысы Жангоразлы Махит а, халк таныган фахмулу артистден сора да, кыраулушу оюну да болганын ачыклаганды. Спектакльге кырагганла, фестивалны кырагганла да коллективибизни ишине иги багъа бичгендиге.

Солуулары, ауазлары да - бир

Спектакль жарык, огурулулук халда барганды. Сахнада оюн

Бир бирни саугылау

Спектакль бошолгандан сора фестивалны кыруу комитетини башчылары - Бенгюсу Догуьру бла Догуьран Догуьру, алада жюрюген тегереге кере, малкыр театрға жорек ырызыйлыктарын билдирип, саугала бергендиге, кеп ариу сзлени айткандыла. Артисттени бери келиуо алагуу улуу сауга болганды. Нек дегенде ол жанында бу жерли режиссерланы ишери бла кыраучу шагьрей тейюу эди. Жангораз улуу коллективге берилген саугаланы алгандан сора,

Залда олтурганыла.

кеси энци кыялы, залда олтурган кыраучула уа бир жанында турганча, алай зат эслемегенди. Битеу да ол барган ишге, беш жою адам бары да, ары кыатышанча, анда бир юлошлери болганды, алай кёрюнгенди. Кыраучула, келерин сахнада суну, ол бола тургын байрамга, хар бири да энци бир кышумчулук эттине эди залда хал.

Фестивалны атыча, ары жыйыланнаны солуглары, ауазлары да бир эди. «Ойнай-ойнай - кез чыккан» дегендей, кесин кишиге тегт этмеген, кылыксыз бай Чоная сыймеклик жолунда абынады. Жашауда хар затны да, артыкда сыймекликни ахачга сатып аламызлыгына боисунды.

Ма бу маганыны, баш ролуну ойнаган Жангоразлы Махит

Кавказны адетин бузмай, андан келтирген къаманы, ариу жарашдырылган мойюзлени, орус халкыны сойген гинжисин-матрешканы - башда атлары сагъынылган режиссерга бла актерга, чам халда алыгыла эте, залда олтургандыла да келди, саугала бергенди. Ала да, жорек ырызыйлыктарын айта, таулу актралны фахмулуларын энци белгилегендиге, фестивал бошолса, сыйлы саугаладан бири Малкыр театрыга берилгенин айтхандыла. Фестивалда кёрюзгөннени окулдула, театры тамблагы коню жыйылуу юсонден газетни бетинде материал болупкъу.

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан, «Заман» газетни энци корреспонденти. Нальчик - Кюня - Нальчик.

Оюннга хазырлануу

Жагазараны Чонаяны кыаргарга Кюнядан узак болмай орналган кыарачылыга бла малкырыла жашаган Башхоек элден эм Афион шахарда диспордан иги кесек бир журтуларыбыз эм фестивалга чакырылгын къауумланы келечилери келесиде. Билетле барысы да сатылып, зал толганды. Бу ишге кыруу комитетге кирген таулу кызы «Хаджиланы Севда - Башхоекде жашаган жашла - Кыарбашланы тукумдан Самий, Метин, Тахир эм Махти, Зулукарбашланы Атилла улуу себеллик этгендиге. Ала билетлени сатып алып, телефонла бла шахарда, элде жашаганыла да селвешип, адамланы ол кон ары жыйгандыла.

Комедиягга кыаргарга келген таулула.

Кезуиде кыраучула бир нечча кере баш жигитни Чонаяны (Жангоразлы Махит), хар замандача, бирде кесин кюлюкте эте, бирде уа телорханителерине Тохаланы Зулкъарниеге бла Мисриланы Жамалга уруша (къатын, излеп айланганында, Танзилкычыны орунунда, билмелгенди, Кыуртжаны келтиргендеринде), халин алай тюрлю ачыклаганды. Чонаяны бла ол тилеген кызыны (Созайлыны Мариям) арасында «Байламлыкны» Кыуртжаны (Мамайлыны Фатима) жюроетди. Аны ойнаганына кыраучула, бир нечча кере къарсла уруп, ырызыйлыктарын билдиргендиге.

Танзилкычыны тилеген кыарачыны Тупарбийни (Мамучиланы Камап) кесини ролон ойнарга чыккында, андан башла алай жашы сыфатын тап кыуарык адам жок суну эди.

Специалестини оюму

Труппаны тамблагы коню жарыккъы

Малкыр театры биргеме окулган шубуку Кыуиланыны Борис ишлегенли бери таныма. Ол бек фахмулу режиссеру эм ишине жаны бла берилген адамды. Аны да бу коллективге кыяныны улулу. Владимир Тевжуковсу салган оюннга кыраггандан сора заман нечи да хорлайды дегитин келеди. Режиссер аны жагыдан салгандыла чыга ушайды. Комедияда баш ролуну ойнаган жигит, мен анылагыланга кере, спектакльни кеситартып баргана алай кёрюнгенди. Баям, ол шендогоно актёрланы тейлюсюнден бош.

Мен алай эшиттене малкыр театр Гогольну «Ревизорун» салырга сюеди деп. Ол баш жигитни ойнагъууу мен ала кыраучуу сыфатын кыраса, тап болуук эди деп. Ол саманда кесин кылап уста жюроетди. Дилпораны алып, ары-бери жюрюп, хар кимге да оюн этерге кюрейш... Мен оюн эткенден, Жангораз улуу фахмулулуунда кыраггарга керекди театры репертурун.

Ислам КАЗИМВ, Дагъыстанны кырал университетини актёрла хазырлаган кафедрасын матарасы, РФ-ни Кинематографисттерини оюуну келечиси, Россияны искусстволарыны сыйлы кыулуучу.

Рифхатны отча жанган жоллары

Ахыры. Алы 3-чю беттеди.

Болсаду уруу бошталганын та, тамга сарканд Эфендиялы Рифхата аскер күүлүк дагында ич жылга озулганда. Госпитальда игиге айланган жаралында куралган батальонду кыялуунда ол кыярылыны кыялыда жанын чектерин сактагырга деп Астрияга жиберилген дивизионда күүлүк эттенди. Андан а 1945 жылда коз артында чекти полк Кюмбатыш Украинага, Львов областыда Радков шахарга четкенди. Ол жыл 16-чю декабрде дери бендерочулуга кыажар сермешелге кышкында.

1946 жылда Украина округу МБД-чи иш аскерлерини начальни генерал майор Федоров Эфендиялы Рифхатын Сайлы грамота бля сагувай турду, былы айтканы: «Мен боюнса сиз аскерчилери - чектиени ийоргондон келе туруп, махтауу күүлүк эткенди. Ичон таз жоргойдонгыс сыяк этте. Энди сизге урууда олгон шахарны, элени аягы озуптаны салырга

тошерикчи. Ол да фронтду. Анда да кишилик этеригизге ышана ма...»
Ху, генерал Фадеев жангыл магында. Ол биле эди Ата журту фашиздон кыруулуга жаналар кыяларын аймаган аскерчиле, мамыр жашауда биотондо келенип, Хорамлары бля эткеленип ишкериклери.

Батыр аскерчи Рифхат махтауу жашуу жоллары болганына мамыр уруунда да югюлто димле. Ол көбөлби, субай салны жашы көп алга кеси эпизибде угай, узак Кызастанны Жамбуу областында Аркановка элде орта шкода көргөн эди. Колхозда бугатер болуп ишлей турганын бык заманында окуучулуга азбука Морзедон дерсе бергенди. Белгилесича, урушда сызаны ол торло амалы кенг жайрыланыптыды.

Рифхат а радистте 1940 жылда окуяна Нальчикде Таш-күзү тарыхуу службада радист-операторуну курсурын бошоп ойу-ренгенчи. Андан сора Эпирода «Обнрбуенни ышыгында» радист болуп ишленгенди. Баам, аны

уруну жолу да андан башланган болур эди. Башда айтынабынча, арда урушга барганында да, 1941 жылдан 1944 жылга дери 696-чы сапар полка радиотелеграфист болуп, 1945 жылда августтан башлап ВЗ-чю тегиз курулушуну биргада ол усталыккы андан ары бардырганды. Ызы бля НКВД-чи чекти полкунда радиостанцияны таматасы болуп күүлүк этгенди.

Мен ити тамыгандан сора мамыр уруунда да югюлто димле, намысына, иш кёлпөлөгөнө көп жерде шагыт болганына. Башда сагынганынча, Свердлов колхозда бугатер эди, ызы бля радио узупте башчылык эткенди. Андан сора ол Жамбуу шахарда 2-чи номерли автобазада диспетчерни борчун толтурганында да, аны көрө көп көрө барганыбыз, жумушубузу айтып, андан болушук да талкыбыз.

Тулгын журтка кытайхандан биринчи болуп Рифхат Осыяр Бахандан ой-журт салганды. Көп торло ишледе атын иги бля айтырганында. Тынчулуда пром комбинатта, ызы бля өлкөк заводда директор болуп ишленгенди,

коммуналыны предприяттияны комбинаттында баш бугатер болуп турганды. Мнги туруу тийреседе алынганын, туржаны айчытууга колук кошканды.

Эфендиялы Рифхатын урушда уруунда болдурган кишилигин, жигерлигин кытай Кызыл Жүздүзү, Ата журт урушун 2-чи даражалы орденлери, «Кишили ючюн», «Аскер махтаулуру ючюн», «1941-1945 жылдада урушда Германияны жоргангы ючюн», «Махтауу урунганы ючюн» майдалла бля белгилегенди.

Не торло кырай жумушуда да Рифхат махтауу болганында, бир жерлерини арасында сыны жорюгонди. Юйор жашаунда да ол югюлто эди. Жапуланы Адемейни кызы Комисхан бля, ойу кырай жумушуда. Эр, ойу бичме да чамаларына саяс, адепти, адежи кызыла ёсдорлөгөдө. Земфира, Замира эм Зарида аталарына, аналарыны юйор кырауда колгоперине кертини болгандыга, толуг юйорю болуп жашайт.

ТЕММОЛАНЫ Муадим.

Себеплик Къайтарылмазлык субсидияла

Къабарты-Малкыарда ишкислени сынын азайтуу программаны хайыры бля байыл бирини кварталны ичинде 150 адам иш кюлуп болганды. КМР-ни профилли кырал комитеттерини билгиргенлери не көрө, бу программаны юсю бля болушук кеп категория адмания бериледи. Сёз ючюн, организационда неда предпритияда урунганланы сынында

ишлеринден эркин этипере къорку болганда, профессионал билим берюу укрединеланы бошашагында, сакталыага эм тыш региондада иш изленгенге. Айныт барган предпрития-мательствогга собейлик этюу да бу программда аны жерни алыш. Сёз мында алгарактады алыш болуп, алай эчи служба-ны болушугу бля бизнес бля юрөшип башлаганланы юсле-

ринден барды. Алагы, бу службада эсепде турганлагы ишчи жерле къурарга къайтарылмазлык субсидияла бериледи. Мында да белгилере керекди: былай болушук аны изленгенланы кыясына бегрик керек болганы сыюлгенден сора алай тандырлылды.

Бизни корр.

Проект Жамаяутны сайлауна керө

«Хрустальный компас» миллион прямины кырау комитети эми иги прюекте кюл кёторюрге чакырыды. Ол «Жамаяутны багы бичю» деген жангы номинацияны киригенди. Адамла сайлаганы иш географияда, экологияда, Россияны табигойт эм тарук маднит хазасарыны саклауда суугагы тийишли болушуда. Прюектеге кюл кёторюрге обнөшинчи майга эм орн барды.

«Хрустальный компас» миллион прямины кырау комитети эми иги прюекте кюл кёторюрге чакырыды. Ол «Жамаяутны багы бичю» деген жангы номинацияны киригенди. Адамла сайлаганы иш географияда, экологияда, Россияны табигойт эм тарук маднит хазасарыны саклауда суугагы тийишли болушуда. Прюектеге кюл кёторюрге обнөшинчи майга эм орн барды.

Прюекти ачыктырла эми бөлүмлерге, «Экспертлени багыл кырай ишчи талай жаны бля тинтирдик. Аны бля бирге, биз оюм этгенден, жамаяут да кесини сайлауу этерге эркинди. Жангы обноринчи номинацияны киригенди да аны ючюндө», - дегенди ол.

«Газпром трансгаз Краснодар» компанияны генеральный директоруну орунбасары Андрей Ветошкин а, кеп уллу башламчылыкка болушук керекликен чөртүп, кюл кёторю бля кар инсан да кыралны тамблагы конюне кесини кырау мючүлүгүн этенин айтыды.

Прюекти ачыктырла эми бөлүмлерге, «Экспертлени багыл кырай ишчи талай жаны бля тинтирдик. Аны бля бирге, биз оюм этгенден, жамаяут да кесини сайлауу этерге эркинди. Жангы обноринчи номинацияны киригенди да аны ючюндө», - дегенди ол.

Прюекти ачыктырла эми бөлүмлерге, «Экспертлени багыл кырай ишчи талай жаны бля тинтирдик. Аны бля бирге, биз оюм этгенден, жамаяут да кесини сайлауу этерге эркинди. Жангы обноринчи номинацияны киригенди да аны ючюндө», - дегенди ол.

Конкурс «Граждан позиция»

КМР-ни Жамаяут палатасы граждан обществоно «Граждан позиция» проблеманы башы болушуга, 2013 жылда 1-чи апрельден башлап 15-чи декабрде дери кезинде басма изданиндада вестимал неда Интернет сетдеге кёргөзюлгөнү юсюнен ише, сөп порталда, бу эксперименте кышкышк зюлюцияны психолог Нью-Йорк университетни профессору Джеффри Миллер билдиргенди.

КМР-ни Жамаяут палатасы граждан обществоно «Граждан позиция» проблеманы башы болушуга, 2013 жылда 1-чи апрельден башлап 15-чи декабрде дери кезинде басма изданиндада вестимал неда Интернет сетдеге кёргөзюлгөнү юсюнен ише, сөп порталда, бу эксперименте кышкышк зюлюцияны психолог Нью-Йорк университетни профессору Джеффри Миллер билдиргенди.

КМР-ни Жамаяут палатасы граждан обществоно «Граждан позиция» проблеманы башы болушуга, 2013 жылда 1-чи апрельден башлап 15-чи декабрде дери кезинде басма изданиндада вестимал неда Интернет сетдеге кёргөзюлгөнү юсюнен ише, сөп порталда, бу эксперименте кышкышк зюлюцияны психолог Нью-Йорк университетни профессору Джеффри Миллер билдиргенди.

Аны айтканыча керө, Къытайны алмилери 1990 жылдан бери окуяна адамны генетикасын тинтирге көп ача къораты келедиле, адамны къаллай генде акылыл этгелерин билю мурата. Шёндө ол прюекти жашауда бардырыга Къытайдан сора да, дуняда бек уллу генетика араны-BGI Shenzhen-ни специалисттери къышардыла.

Аны айтканыча керө, Къытайны алмилери 1990 жылдан бери окуяна адамны генетикасын тинтирге көп ача къораты келедиле, адамны къаллай генде акылыл этгелерин билю мурата. Шёндө ол прюекти жашауда бардырыга Къытайдан сора да, дуняда бек уллу генетика араны-BGI Shenzhen-ни специалисттери къышардыла.

Аны айтканыча керө, Къытайны алмилери 1990 жылдан бери окуяна адамны генетикасын тинтирге көп ача къораты келедиле, адамны къаллай генде акылыл этгелерин билю мурата. Шёндө ол прюекти жашауда бардырыга Къытайдан сора да, дуняда бек уллу генетика араны-BGI Shenzhen-ни специалисттери къышардыла.

Тянтупле Къытайда акыылманланы ёсдюрюню къолгас алгандыла

Къытай дуняны кесини бийи технологиялары бля озюргө кирюгенден сора да, акыылманлар бля да бардыгы итинеди. Поднебесный къыралны алмилери акыылманланы ёсдюрюрге хазырландыла. Болмагында ол уллу прюекти юсюнен ише, сөп порталда, бу эксперименте кышкышк зюлюцияны психолог Нью-Йорк университетни профессору Джеффри Миллер билдиргенди.

Къытай дуняны кесини бийи технологиялары бля озюргө кирюгенден сора да, акыылманлар бля да бардыгы итинеди. Поднебесный къыралны алмилери акыылманланы ёсдюрюрге хазырландыла. Болмагында ол уллу прюекти юсюнен ише, сөп порталда, бу эксперименте кышкышк зюлюцияны психолог Нью-Йорк университетни профессору Джеффри Миллер билдиргенди.

Къытай дуняны кесини бийи технологиялары бля озюргө кирюгенден сора да, акыылманлар бля да бардыгы итинеди. Поднебесный къыралны алмилери акыылманланы ёсдюрюрге хазырландыла. Болмагында ол уллу прюекти юсюнен ише, сөп порталда, бу эксперименте кышкышк зюлюцияны психолог Нью-Йорк университетни профессору Джеффри Миллер билдиргенди.

Аны айтканыча керө, Къытайны алмилери 1990 жылдан бери окуяна адамны генетикасын тинтирге көп ача къораты келедиле, адамны къаллай генде акылыл этгелерин билю мурата. Шёндө ол прюекти жашауда бардырыга Къытайдан сора да, дуняда бек уллу генетика араны-BGI Shenzhen-ни специалисттери къышардыла.

Аны айтканыча керө, Къытайны алмилери 1990 жылдан бери окуяна адамны генетикасын тинтирге көп ача къораты келедиле, адамны къаллай генде акылыл этгелерин билю мурата. Шёндө ол прюекти жашауда бардырыга Къытайдан сора да, дуняда бек уллу генетика араны-BGI Shenzhen-ни специалисттери къышардыла.

Аны айтканыча керө, Къытайны алмилери 1990 жылдан бери окуяна адамны генетикасын тинтирге көп ача къораты келедиле, адамны къаллай генде акылыл этгелерин билю мурата. Шёндө ол прюекти жашауда бардырыга Къытайдан сора да, дуняда бек уллу генетика араны-BGI Shenzhen-ни специалисттери къышардыла.

КМР-ни Билим берюу эм илму министрствосу Къабарты-Малкыар Республиканы Архив службасы оюнуучу ШХАГАСОЕВ Сафарби Хасанбиевич атасы ШХАГАСОЕВ Хасанби Цувечи өлгөн бля байламлы, бушу этип, кыягы сёз береди.

Китапхана Бу мекамны ичи бош болмайды

Биоглопкоде жашауга жангы технологиялар этенин бардыла. Ол санда Интернет итайнык. Адам анда кесине керекки көп информация табады. Улуу романа окурга окуяна болушук.

Алай китапга сыйкемкли а башкараркы. Аны къолгас алып, хар чапырганы, бетин ачып, ашкымай, жазыуун окууп, уллу жазуук алганна бардыла. Бу аламат сезим гитчелектен тууады. Сабий библиотекага келип, окурга китап излеп теберген заманында.

Алагы уа Каманканы бля Никюйюни библиотекалары таматалары Заммоланы Земфира бля Жабелланы Лариса бек жарыкты тебюрге юрөшөдиле. Жомакылдаан, таукулдаан башлап окуу киталпыга дери көп чыгарыма бля окуучуланы таз этедиле. Ишени болган жерлерин анытадыла. Аны ючюн болор, бям, бу ки эли кызыкчылары, жашчылары бери терк-терк келгенлери да.

ОСМАНЛАНЫ Хайса. Сурата: Заммоланы Земфира, Жабелланы Лариса жаш окуучула бля.

Эсеп чыгарыш Кемчиликлени кетерирге алланымдыла

Россияны Жууалха тартылганды терликлерине жолуктуруу Федеральны службасыны КМР-де Управленисыны коллегиясыны жыйынуула 2013 жылы 1-чи кварталында оператив-күүлүк этти ишени зобой чыгарылганды эм келер замангы болуп белгиленгенди.

Жыйынуу коллегияны предствителери, УФСБ-ни кереклини ишени службаны поповкени Василий Федоров бардырганыда. Анда управленины укрединеларында да профилактика иш не халда болганына, тутмакылдан кыачын болмагыны, кабардуулук ишени халыны юсюнен докладны Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Мурадди Теуважов эттенди.

Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

Наркотикле «Залдар» дарманы 5 миңг таблеткасын келтире турганыла олтоу болмагыны, кабардуулук ишени халыны юсюнен докладны Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

Наркотикле Энтта да бир ыз жабылады

Къабарты-Малкыарды наркотиклени Налчичкден Мо-скавга юрөгөн автобузда 35-жыллык жер-жерли тишери аптекалда сатылуучу «Залдар» дарманы 5 миңг таблеткасын келтире турганыла олтоу болмагыны, кабардуулук ишени халыны юсюнен докладны Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

Наркотикле «Залдар» дарманы 5 миңг таблеткасын келтире турганыла олтоу болмагыны, кабардуулук ишени халыны юсюнен докладны Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

Наркотикле «Залдар» дарманы 5 миңг таблеткасын келтире турганыла олтоу болмагыны, кабардуулук ишени халыны юсюнен докладны Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

Наркотикле «Залдар» дарманы 5 миңг таблеткасын келтире турганыла олтоу болмагыны, кабардуулук ишени халыны юсюнен докладны Управленины начальничи орунбасары, ил службаы поповкени Чарим Бирмаматов 2012 жылда да 1-чи кварталда ишени зобой чыгарыа туруп, ол эм башка торло воросланы озюгөнди.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:
БЕШПАЙЛАНЫ Мугалим (баш редактору орунбасары), КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан (баш редактору орунбасары), ТЕКУЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууалпы секретары).

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору иренимийи - 42-43-41. Жууал редактору орунбасарлары - 42-38-21, 47-26-22. Баш редактору - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корреспондент - 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕ-ЛОМТЕРИ:
Жамаяут-политика бөлөм - 42-67-68, 42-24-02. Экономика бөлөм - 42-66-73. Күүлүк бөлөм - 42-75-42. Социальнык политика бөлөм - 40-93-39, 42-66-71. Спиритумал редакция бөлөм - 42-37-94. Тилмаччы бөлөм - 47-31-28. Нысмак эл редакция бөлөм - 42-66-76. Телерадио бөлөм - 42-68-72, 42-66-76. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бля кызыгъ жюрютмейси. Кюл жазмагыла рецензия этимейси эм ала артка къайтарылмадыла. Газетте басмадангы материалды айтылган оюмла редакцияны оюму бля келгилемге болдукуду. Алай айтылган хар зат ючюн Россия Федерацияны Башчыны юсюнен жазмак тийишликте материалды авторлары кеслери жууалышыла.

Редакция авторлдан 400 габет тизгинден (маалым бля жазылган 5-6 бет) оюм кылмады.

Газетте басма эм асылыны информацияны эркиндиклери кыруулугу жаны бля Кыабарты-Малкыар регион инспекцияда 1994 жылда 14-июньда регистрация эткенди.

Регистрация номер — 010666. Индекс - 51532

Газетте басмагы КМР-ни Адамны информация оргнасы, жамаяут эмди ину организациа жаны бу министрствонуну компьютер службаы казар эткенди.

Газет «Тетраграф» ООУ-ну тилмаччыларды басмадангыла. Натыйжылар, Ленин аты прюексет, 33

Газетлени келгилери таллашуу ючюн КМР-ни пошта сызыны федеральны Управленисы жууалды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газетлени розницагы кырай ючюн КМР-ни «Россечет» акционер обществосу жууалды. Телефон: 42-69-34

Номерге графике керө 19.00 сагытта кюл салында. 20.00 сагытта кюл салындагы компьютер службаы казар эткенди.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИНИ ЧЫГАРЪАЛА:
Ушбашланы Мурат - дежуруны редактору; Кетенинаны Зульфия жууалды секретары орунбасары; Зезаланы Пизда (1, 2-чи бетте), Бийкыскуланы Жаннет (3, 4-чю бетте) - корреспондент.

Тиражи 2660 экз. Заказ № 1028

РЕДАКЦИЯНЫ ЭС-ИДЕТЪЕ:
ИЗДАТЪЕНЫН АМУС

360000, Натыйжы шахар, Ленин аты прюексет, 5
Акционер обществосу
элсаны пошта: elbor_50@mail.ru